

הפסוק הזה קשה בכל, ברב דברים, שהרי באודה עלי פשעי מספיק, מה זה חטאתי אודיעך ועוני לא כסיתי, ואחר כך אודה עלי פשעי לה? ועוד, שהרי אודה עלי פשעי לה, לך היה צריך להיות!

א"א דוד, את כל דבריו הוא אמר ברוח הקדש, ואמר את זה למלכות השמים, משום שהוא שליח מהתחוננים אל העליונים, ומעליונים אל התחוננים, ומי שרוצה את המלך, הוא מודיע לה בראשונה. ועל כן חטאתי אודיעך, (למלכות השמים אמר) ועוני לא כסיתי, מצדיקו של עולם. אמרתי אודה עלי פשעי לה - זהו המלך הקדוש שכל השלום שלו, והשלום שצריך אדם להכניס לפניו - בהודאה. שהרי כך נקריבים שלמים בהודאה, שכתוב על זבח תודת שלמיו. ואתה נשאת עון חטאתי סלה. זה למעלה למעלה, המקום שהעתיק הקדוש שרוי. משום כך הפסוק הזה אווז בכל.

כמו זה מי שמבקש בקשתו למלך, צריך ליחד את השם הקדוש ברצונו, ממש למעלה וממעלה למטה, ולקשר הכל בקשר אחד, ובאותו קשר נמצאת בקשתו. אמר רבי יוסי, מי החכם לבקש בקשתו כמו דוד המלך, שהוא היה שומר את פתח המלך? אמר לו רבי חייא, ודאי כך הוא, ועל כן התורה למדה אותנו את דרכי המלך הקדוש כדי שנודע ללכת אחריו, כמו שנאמר (דברים יג) אחרי ה' אלהיכם תלכו וגו'.

רבי יוסי פתח ואמר, (ירמיה לא) כה אמר ה' קול ברמה נשמע נהי כבי וגו'. פה אמר רבי יוסי, פה אמר ה', הרי פרושה, אמר ה' הזה, הקדוש ברוך הוא.

האי קרא קשיא בכלא, בסגיאנות מלין, דהא באודה עלי פשעי סגי. מהו חטאתי אודיעך ועוני לא כסיתי, ולבתר אודה עלי פשעי ליי, ועוד דהא אודה עלי פשעי ליי, לך מיבעי ליה.

א"א דוד, כל מלוי ברוח הקדש אמרן, ולמלכותא דשמיא אמר, בגין דאיהי שליחא מתתאי לעילאי, ומעילאי לתתאי, ומאן דבעי למלפא, לה אודע בקדמיתא. ועל דא חטאתי אודיעך, (ד"א למלכותא דשמיא קאמר) ועוני לא כסיתי, מצדיקו של עולם. אמרתי אודה עלי פשעי ליי, דא מלפא קדישא, דשלמא כלא דיליה, ושלמא דבעי בר נש לאעלאה קמיה בהודאה. דהא שלמים הכי מתקרבין בהודאה, דכתיב (ויקרא ז) על זבח תודת שלמיו. (תהלים לב) ואתה נשאת עון חטאתי סלה. דא לעילא לעילא, אתר דעתיקא קדישא שריא. בגין כך, האי קרא אחיד בכלא.

בגוונא דא, מאן דיתבע בעותיה למלפא, בעי ליחדא שמיא קדישא בעותיה, מתתא לעילא ומעילא לתתא, ולקשרא כלא בחד קשרא, ובההוא קשורא אשתכח בעותיה. אמר רבי יוסי, מאן הוא חפימא, למתבע בעותיה כדוד מלפא, דהוא הוה נטיר פתחא דמלפא. אמר ליה רבי חייא ודאי הכי הוא. ועל דא אורייתא אולף לן, ארחי (דף כ' ע"ב) דמלפא קדישא, בגין דנגדע למיהף אבתריה, כמה דאת אמר (דברים יג) אחרי יי' אלהיכם תלכו וגו'.

רבי יוסי פתח ואמר, (ירמיה לא) כה אמר יי' קול ברמה נשמע נהי כבי וגו'. פה אמר רבי יוסי, פה אמר ה', הרי פרושה, אמר ה' הזה, הקדוש ברוך הוא.

הוּו מְלוּי אֶשְׁתַּמוּדְעַן, וְהָכָא הָאִי כֹה אָמַר יִי',
 קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְיָמָה אָמַר, קוּל בְּרָמָה נִשְׁמַע.
 הָבִי תַנְיִנָן, דְּבַהֲהוּא יוּמָא דְאֶתְחַרְבּ בִּי מִקְדָּשָׁא
 לְתַתָּא, וְיִשְׂרָאֵל אֲזִלוּ בְּגִלּוּתָא, רִיחִינָן עַל
 צְאוּרֵיהוּן, וְיִדְיָהוּן מְהִדְקָן לְאַחֲרָא. וְכַנְסַת
 יִשְׂרָאֵל, אֶתְתַרְכַּת מִבֵּית מַלְכָּא לְמֵיהָף
 בְּתַרְיָהוּן. בְּשַׁעְתָּא דְנַחְתַת, אָמַרְת אֵימָף
 בְּקַדְמֵיתָא וְאַבְכָּה עַל מְדוּרָאִי, וְעַל בְּנֵי, וְעַל
 בְּעַלְי. פִּד נַחְתַת, חֲמַת אֶתְרָהָא חֲרִיב, וְכַמָּה
 דְמָא דְחֲסִידֵי אֲתוּשְׁד בְּגוּוה, וְהֵיכְלָא קַדִּישָׁא
 וּבֵיתָא אֲתוּקַד בְּאַשָׁא.

בְּדִין אָרִימַת קְלָא, וְאַתְרֵגִישׁוּ עֲלָאִי וְתַתָּאִי,
 וּמָטָא קְלָא לְעֵילָא, עַד אֶתְר דְּמַלְכָּא שְׂרִי
 בִיה. וּבְעָא מַלְכָּא לְאַהֲדָרָא עֲלִמָּא לְתַהוּ וְבַהוּ,
 עַד דְנַחְתוּ כַמָּה אוּכְלוּסִין, וְכַמָּה מְשַׁרְיִין
 לְקַבְלָה, וְלֹא קַבְלָה תַנְחוּמִין מִנְיָהוּ. הָדָא הוּא
 דְכַתִּיב קוּל בְּרָמָה נִשְׁמַע נְהִי בְכִי תַמְרוּרִים
 רְחַל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ מֵאַנְהָ לְהַנְחִים עַל בְּנֵיהָ,
 דְלֹא קַבְלָה מִנְיָהוּ תַנְחוּמִים. פִּי אֵינְנוּ: בְּגִין
 דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא הָוָה סְלִיק לְעֵילָא לְעֵילָא, וְלֹא
 אֶשְׁתַּכַּח בְּגוּוה, הָדָא הוּא דְכַתִּיב פִּי אֵינְנוּ,
 וְלֹא כְתִיב פִּי אֵינָם.

אָמַר לִיה רַבִּי חֲזִיא, מָאִי רְחַל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ.
 אָמַר לִיה אוּלִיפָנָא, דְּהִיא כְּנַסַת יִשְׂרָאֵל.
 וְדָא אָנְתוּ דִיעֲקֹב וְדָאִי, דְכַתִּיב (בראשית כ"ט) וַיֵּאָהֵב
 יַעֲקֹב אֶת רְחַל. וְכַתִּיב, (בראשית כט) וְרַחֵל עֲקָרָה.
 וְכַתִּיב, הֵתָם (תהלים קיג) מוֹשִׁיבֵי עֲקָרַת הַבַּיִת אִם
 הַבָּנִים שְׂמֵחָה.

דְּבַר אַחַר פִּי אֵינְנוּ, פְּמָה דְאֶתְמַר, (בראשית לט)
 אֵינְנוּ גְדוֹל בַּבַּיִת וְגוֹ', אֵינְנוּ: דְּהָא
 אֶסְתְּלִיק לְעֵילָא וְאַתְרַחֵיק מִכְּלָא. אֵינְנוּ:

וְיָמָה אָמַר? קוּל בְּרָמָה נִשְׁמַע.
 כִּדְ שְׁנִינּוּ, שְׂבָאוֹתוּ יוֹם שְׁנַחְרַב
 בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לְמִטָּה וְיִשְׂרָאֵל
 הִלְכוּ לְגָלוּת, רַחִים עַל צְאוּרֵיהֶם
 וְיִדְיָהֶם מְהִדְקוֹת לְאַחֲרוּ, וְכַנְסַת
 יִשְׂרָאֵל גְּרָשָׁה מִבֵּית הַמִּלְךָ לְלַכַת
 אַחֲרֵיהֶם, בְּשַׁעְתָּא שִׁירְדָּה אָמְרָה:
 אֵלָף בְּרַאשׁוֹנָה וְאַבְכָּה עַל מְדוּרָי,
 וְעַל בְּנֵי, וְעַל בְּעַלְי. כְּשִׁירְדָּה,
 רָאֵתָה אֶת מְקוֹמָה חֲרִיב, וְכַמָּה דָם
 שֶׁל חֲסִידִים שְׁפוּף בְּתוֹכוֹ,
 וְהֵהִיכַל הַקְדוֹשׁ וְהַבַּיִת נִשְׂרָף
 בְּאַשׁ.

אִז הָרִימָה קוּל, וְרַעְשׁוּ עֲלֵינָם
 וְתַתְחוּנִים, וְהַקוּל הִגִּיעַ לְמַעְלָה
 עַד לְמָקוֹם שֶׁהַמִּלְךָ שְׂרוּי בּוֹ,
 וְרָצָה הַמִּלְךָ לְהַחְזִיר אֶת הָעוֹלָם
 לְתַהוּ וְבַהוּ, עַד שִׁירְדוּ כַמָּה
 אוּכְלוּסִים וְכַמָּה מַחְנוֹת כְּנַגְדָּה,
 וְלֹא קַבְלָה תַנְחוּמִים מֵהֶם. זֶהוּ
 שְׂפַתוּב, קוּל בְּרָמָה נִשְׁמַע נְהִי
 בְכִי תַמְרוּרִים רְחַל מִבְּכָה עַל
 בְּנֵיהָ מֵאַנְהָ לְהַנְחִים עַל בְּנֵיהָ,
 שֶׁלֹּא קַבְלָה מֵהֶם תַנְחוּמִים. פִּי
 אֵינְנוּ, מִשּׁוּם שֶׁהַמִּלְךָ הַקְדוֹשׁ
 הָיָה עוֹלָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה וְלֹא
 נִמְצָא בְּתוֹכָהּ. זֶהוּ שְׂפַתוּב פִּי
 אֵינְנוּ, וְלֹא כְתוּב פִּי אֵינָם.

אָמַר לוֹ רַבִּי חֲזִיא, מַה זֶה רְחַל
 מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ? אָמַר לוֹ, לְמַדְנּוּ
 שֶׁהִיא כְּנַסַת יִשְׂרָאֵל, וְזוֹ אֶשְׁתוּ
 שֶׁל יַעֲקֹב וְדָאִי, שְׂכַתוּב וַיֵּאָהֵב
 יַעֲקֹב אֶת רְחַל. וְכַתוּב (בראשית כט)
 וְרַחֵל עֲקָרָה. וְכַתוּב שָׁם, (תהלים
 קיג) מוֹשִׁיבֵי עֲקָרַת הַבַּיִת אִם
 הַבָּנִים שְׂמֵחָה.

דְּבַר אַחַר פִּי אֵינְנוּ, כְּמוֹ שְׁנַאָמַר,
 (בראשית לט) אֵינְנוּ גְדוֹל בַּבַּיִת וְגוֹ'.
 אֵינְנוּ - שֶׁהָרִי הִסְתַּלַּק לְמַעְלָה
 וְהִתְרַחַק מֵהַפֶּל. אֵינְנוּ - בְּזוּוּג
 עֲמָה. אֵינְנוּ - שִׁמְצָא שְׂמוֹ
 הַגְדוֹל.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, מֵאִיזָה מָקוֹם הִתְחִילָה לְגָלוּת? אָמַר לוֹ, מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁשָּׁם שְׂרָתָה, וְאַחַר כֵּן
 סוּבְכָה בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אַחַר כֵּן כְּשִׁצְעָה מִן הָאֶרֶץ, עָמְדָה עַל הַמְדָבָר וַיִּשְׁכַּח שֵׁם שְׁלֹשָׁה